

GEMEENTERAADSVERKIEZING 2026

Kiesgerechtigdheid

Wie heeft kiesrecht in jullie gemeente bij de gemeenteraadsverkiezingen van 18 maart 2026?

Voor de gemeenteraadsverkiezingen zijn er verschillende groepen kiesgerechtigden. Dit maakt de selectie complexer. In dit document lichten wij de selectiecriteria kiesgerechtigdheid voor GR26 toe. Hiermee kun je eventuele vragen van burgers beantwoorden.

Gemeenten zijn zelf verantwoordelijk voor een juiste selectie van kiesgerechtigden. Vanuit de kwaliteitsbewakende en ondersteunende rol richting gemeenten heeft de Kiesraad, in overleg met de softwareleveranciers en een aantal gemeenten, een concept opgesteld om verder uit te werken tot een juiste selectie. Het is aan gemeenten samen met hun leverancier, om de definitieve verkiezingselectie te bepalen. Belangrijk hierbij is dat je de verkiezingselectie altijd maar éénmaal opstart. Op dat moment wordt het kiezersregister aangemaakt en krijgen kiezers een volgnummer dat overeenkomt met het volgnummer op de stempas. Onder dit volgnummer moeten de kiezers eventueel later in het Register van Ongeldige Stempassen (ROS) vermeld worden. Als je de selectie later nog een keer start, veranderen de volgnummers in de applicatie en komen ze niet meer overeen met de volgnummers op de stempassen.

Selectiecriteria

Om te mogen stemmen bij de gemeenteraadsverkiezingen moet iemand:

- Op de dag van stemming 18 jaar of ouder zijn;
- Op de dag van kandidaatstelling in een Nederlandse gemeente wonen;
- en niet zijn uitgesloten van het kiesrecht.

Het gaat om de volgende groepen in de BRP:

- Inwoners met een Nederlandse nationaliteit, of die behandeld worden als Nederlander (code 'B' in element 65.10 aanduiding bijzonder Nederlander-schap op de persoonslijst) of met een nationaliteit van een lidstaat van de Europese Unie **op de dag van kandidaatstelling** zijn kiesgerechtigd.

Het betreft de volgende lidstaten van de EU: België, Bulgarije, Cyprus, Denemarken, Duitsland, Estland, Finland, Frankrijk, Griekenland, Hongarije, Ierland, Italië, Kroatië, Letland, Litouwen, Luxemburg, Malta, Nederland, Oostenrijk, Polen, Portugal, Roemenië, Slovenië, Slowakije, Spanje, Tsjechië en Zweden.

 Let op: Personen met de nationaliteit van Verenigd Koninkrijk vallen hier na de Brexit niet meer onder. Het gaat daarbij in ieder geval om O450 British National (overseas), O060 Brits burger, O083 Brits onderdaan en O085 Brits overzees burger. Voor deze personen gelden de aanvullende voorwaarden voor niet-Nederlanders met een nationaliteit buiten de Europese Unie, die hieronder wordt toegelicht.

- Voor de EER-onderdanen (IJsland, Liechtenstein en Noorwegen) en Zwitsers geldt de voorwaarde van **tenminste 5 jaar legaal** verblijf voorafgaand aan **de dag van kandidaatstelling**. Zij hebben rechtmatig verblijf op grond van artikel 8, eerste lid, sub e van Vreemdelingenwet 2000. Legaal verblijf wordt voor deze categorie kiezers veelal niet ontleend aan categorie 10 van de persoonslijst maar aan de inschrijvingsdatum in de BRP, omdat inschrijving vaak gebeurt op basis van een paspoort uit een van de EER-landen of Zwitserland. Categorie 10 wordt dan niet direct opgenomen.
- Ook niet-Nederlanders met een nationaliteit buiten de Europese Unie kunnen onder voorwaarden kiesgerechtigd zijn voor de gemeenteraadsverkiezing. Deze inwoners moeten dan direct voorafgaand aan **de dag van kandidaatstelling** van de betreffende gemeenteraadsverkiezing **tenminste 5 jaar legaal** in Nederland verblijven.

Het gaat om de volgende verblijftitels:

21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 35, 36, 37, 38, 40.

Het is belangrijk dat gedurende die vijf jaar géén sprake is van een verblijfsgeval.

In procedure

Vreemdelingen die op de dag van kandidaatstelling in procedure zijn, voldoen op dat moment niet aan de voorwaarden voor kiesgerechtigdheid. Ook niet wanneer er sprake is van een tijdige aanvraag (verblijfstitel 33). Het kan dus voorkomen dat een inwoner bij de vorige gemeenteraadsverkiezing wel kon stemmen, maar bij de aankomende verkiezing niet.

Het is ook mogelijk dat aan de inwoner die in procedure is tussen de dag van kandidaatstelling en de dag van stemming, een hierboven vermelde verblijfstitel wordt verleend. In sommige gevallen ligt de ingangsdatum van de verblijfstitel vóór de datum van kandidaatstelling, waardoor toch voldaan wordt aan het vereiste van tenminste 5 jaar legaal verblijf. In dat geval is deze inwoner – achteraf bezien – toch kiesgerechtigd voor de gemeenteraadsverkiezing. Wees je ervan bewust dat deze persoon dan alsnog een stempas moet krijgen.

Zoals ook bij de gemeenteraadsverkiezingen in 2022 het geval was, geeft de IND geen advieslijsten meer af om te controleren of burgers met een nationaliteit buiten de EU terecht of onterecht geselecteerd worden in het kiezersregister. Gemeenten kunnen voor de selectie van de kiezers met een nationaliteit van een land buiten de EU volledig uitgaan van de BRP. Bij twijfel over de verblijfstitels in individuele gevallen kan contact opgenomen worden met de Ketenservicelijn van de IND. De ketenlijn is bereikbaar op werkdagen van 9.00 tot 12.00 uur en van 13.00 tot 17.00 uur op telefoonnummer 088-0430500.

Geprivilegieerden

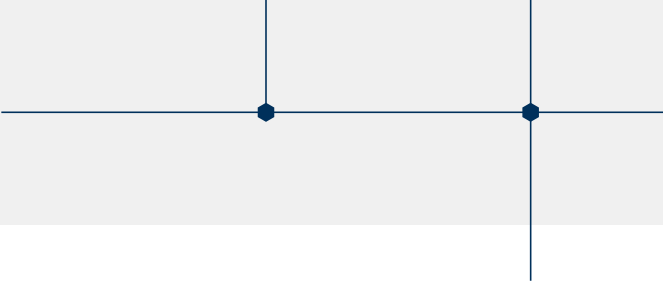
Ook geprivilegieerden hebben onder bepaalde voorwaarden kiesrecht bij de gemeenteraadsverkiezing. Geprivilegieerden zijn personen die op Nederlands grondgebied werkzaam zijn als diplomatiek of consulaire ambtenaar, dan wel in dienst zijn bij een internationale organisatie. Op grond van internationaal recht genieten zij (en hun inwonende gezinsleden) een bijzondere verblijfsrechtelijke status. Geprivilegieerden moeten na het draaien van de verkiezingsselectie verwijderd of toegevoegd worden. De Directie Protocol en Gastlandzaken van het ministerie van Buitenlandse Zaken speelt voor de uitwisseling van gegevens een belangrijke rol. De Kiesraad heeft een [aparte instructie](#) opgesteld over hoe met deze groep om te gaan bij GR26.

Na-ijlende mutaties in de BRP na het opmaken van het kiezersregister die van invloed kunnen zijn op het verstrekken of intrekken van een stempas

In de periode tussen de dag van kandidaatstelling en de dag van stemming vinden mutaties plaats die van invloed kunnen zijn op het recht om deel te nemen aan de stemming. Het gaat hierbij om mutaties die met terugwerkende kracht plaatsvinden vóór of op 2 februari 2026. Welke gemeente verantwoordelijk is voor het verstrekken van een stempas aan deze kiezer, wordt in het volgende overzicht toegelicht:

Situatie	Stempas van gemeente A	Stempas van gemeente B	Opnemen in het ROS van gemeente A
Verhuizing van gemeente A naar B per 2 februari 2026, verwerkt op 2 februari 2026 (vóór draaien selectie)	Nee	Ja	Nee
Verhuizing van gemeente A naar B per 2 februari 2026, verwerkt op 3 februari (na draaien selectie) of later	Nee	Ja	Ja
Verhuizing van gemeente A naar B per 29 januari 2026, verwerkt op 3 februari (na draaien selectie) of later	Nee	Ja	Ja
Verhuizing van gemeente A naar B per 3 februari 2026, verwerkt op 3 februari (na draaien selectie) of later	Ja	Nee	Nee
Emigratie vanuit gemeente A per 1 februari 2026, verwerkt op 3 februari (na draaien selectie) of later	Nee	Nee	Ja
Emigratie vanuit gemeente A per 3 februari 2026, verwerkt op 3 februari (na draaien selectie) of later	Ja	Nee	Nee
Woonachtig in gemeente A op 2 februari 2026; KB naturalisatie met datum 19 januari 2026, verwerkt 3 februari (na draaien selectie) of later	Ja	Nee	Nee
Woonachtig in gemeente A op 2 februari 2026; KB naturalisatie met datum 3 februari 2026, verwerkt 20 februari	Geen stempas, tenzij op grond van 5 jaar legaal verblijf	Nee	Nee
Woonachtig in gemeente B op 3 februari 2026; KB naturalisatie met datum 19 januari 2026, verwerkt 3 februari of later. Persoon woonde 2 februari 2026 in gemeente A	Ja	Nee	Nee
Woonachtig in gemeente A op 2 februari 2026; overleden op 2 februari of daarna.	Nee	Nee	Ja
Vreemdeling woonachtig in gemeente A; de verblijfs-titel in categorie 10 wijzigt van 'in procedure' naar 5 jaar onafgebroken legaal verblijf' op 3 februari (na draaien selectie) of later	Ja	Nee	Nee

In de voorbeelden gaan we ervan uit dat de verkiezingsselectie op 3 februari gedraaid wordt. Als dit op een latere datum gebeurt, lees dan die datum als verwerkingsdatum in de plaats van 3 februari.

Belangrijk om te onthouden: bij een intergemeentelijke verhuizing is de datum in rubriek **08.85.10** bepalend. Daar waar de kiezer op 2 februari 2026 ingeschreven staat, daar moet deze als kiezer geregistreerd zijn/worden. Als de kiezer eerder bij de selectie in de vorige gemeente in het kiezersregister is opgenomen, moet deze in de vorige gemeente in het ROS opgenomen worden. De gemeente die de verhuizing verwerkt, stelt de vertrek gemeente hiervan op de hoogte. De vertrek gemeente neemt de stempas vervolgens op in het ROS.

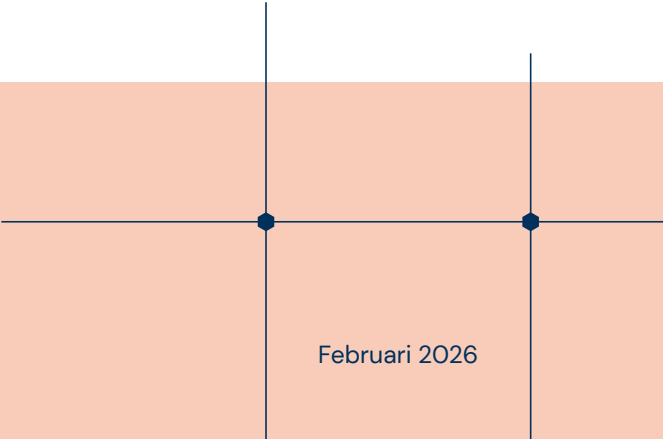
Pas dit overzicht ook toe bij een aanvraag voor een vervangende stempas als iemand onlangs verhuisd is. Soms moet de oude gemeente van inschrijving de vervangende stempas verstrekken en niet de huidige gemeente van inschrijving.

Meer informatie

Meer informatie over het organiseren van verkiezingen vind je op www.kiesraad.nl.

Voor vragen kun je contact opnemen met de Kiesraad via:

- E-mail: informatiepunt@kiesraad.nl
- Telefoonnummer: 070 426 73 29

Februari 2026